

Familien Hvattums historie

Agnes og Gunnar Hvattum kom til Gjøvik i 1959. Det første året leide de husrom i Hunnsvegen. Året etter kunne de flytte inn i et av de nye rekkehusene i Eventyrvegen på Øvre Gjøvik. I 1961 kjøpte de byarkitekt Arne Schanckes hus i Alf Mjøens veg 8, 200 meter unna.

Gunnar Hvattum (1922-2005) var født i Nisstua Hvattum på Gran som sønn av **Marie Gamme (1888-1978)** og **Ole Paulsen Hvattum (1889-1964)**. Marie var datter av Margrete Eilertsdatter Hvattum (1849-1927) fra Nord-Hvattum og handelsmannen **Anders Halvorsen Gamme (1847-1927)** på Sjo. Ole var 5. generasjon gardbruker etter **Poul Larsen Stubstad (1726-)** som kjøpte garden i 1786.

Nisstua Hvattum

Gunnar var den femte i barneflokket i Nisstua som besto av sju sønner og en datter. Som ungdom var han skoleflink og han fikk derfor mulighet til høyere utdanning med to-årig realskole og eksamen artium ved Oslo Katedralskole. Etter lærerskole på Elverum ble det jobber i Fredrikstad og Bærum. Deretter fulgte studier ved Universitet i Oslo og mastergrad i pedagogikk i 1955. I 1956 fikk han jobb som skolepsykolog i Sør-Gudbrandsdal og bodde i denne tiden på Lillehammer. Gunnar giftet seg med **Agnes Andersen (1927-2021)** fra Gran og de fikk to sønner: Tormod i 1955 og Erlend i 1956. Agnes var også utdannet som lærer. Familien flyttet i 1959 til Gjøvik der Gunnar hadde fått stillingen som skoleinspektør, senere som skolesjef. Denne posisjonen beholdt han i storkommunen etter sammenslutningen i 1964.

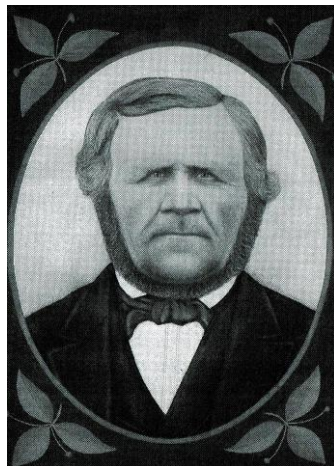

Marie og Ole Hvattum med barna. Fra venstre bak: Paul, f. 1913 med kona Aslaug Skiaker, f. 1914, Anders, f. 1914, Ivar, f. 1917, Margrete, f. 1919, Gunnar, f. 1922 og Ole Magne (Ola), f. 1924. Stående foran fra venstre: Sigmund, f. 1926 og Gudbrand, f. 1928

Familien i Nisstua Hvattum

På østsiden av Granavollen, i helningen nedover mot Jarenvatnet, ligger fem Hvattum-garder. Navnet Hvattum er avledet av det gammelnorske Hvatheimr som betyr heimen der det vokser godt. En regner at menneskene begynte å rydde dyrkningsjord for omtrent 1500 år siden. Som så mange andre steder har Hvattum en gang vært én gard. I årenes løp har forskjellige årsaker og behov ført til gjentatte delinger som har ført til dagens struktur.

De nåværende brukerne i Nisstua kan regne sin slekt på garden tilbake til 1786 da **Poul Larsen Stubstad** kjøpte garden av Peder Gregersen Granvollen. Det

Gunder Olsen Hoff
(1817-1889)

Ingeborg Gundersdatter
Hoff (1857-1937)

ble sønnen Gudbrand Poulsen, f. 1764, som tok over garden i 1799. Gudbrand var gift med Mari Torstensdatter, f. 1760. Hun var enke etter Lars Pedersen. Mari og Gudbrand fikk sju barn sammen. Det skulle bli Lars, f. 1791, som tok over garden. Han var gift med Marthe Trondsdatter Alm. De fikk ikke barn sammen, og Nisstua Hvattum ble derfor i 1826 overdratt til Lars sin bror, Steffen, f. 1797.

Steffen giftet seg først med 16-årige Kari Eriksdatter Dæhlen. Hun kan ikke ha blitt gammel i det Steffen allerede i 1833 giftet seg igjen, denne gang med Rangdi Gudbrandsdatter Ruden. De fikk en datter som døde som barn. Steffen hadde dermed ingen etterkommere og overdro i 1841 Nisstua til brorsønnen Gudbrand Paulsen Hvattum, f. 1822. Han giftet seg med Marte Olsdatter fra Horgen. De fikk 10 barn, nr. 3 og 4 var tvillingene Paul og Ole, f. 1856.

Marthe Olsdatte Horgen og Gudbrand Paulsen med tvillingene Ole og Paul f. 1856

Ingeborg Gundersdatter og Paul Gudbrandsen Hvattum med barn. Mellom foreldrene: Ingeborg, f. 1897. Bak, i midten: Ole, f. 1889. Stående bak, i klokkeretning fra venstre: Paul, f. 1894, Marthe, f. 1882, Gudbrand, f. 1879, Kari, f. 1887, Gunnar, f. 1881 og Bertha, f. 1885

Gunnar Hvattum

Gunnar var den femte av barna til Marie og Ole Hvattum. Som skoleflink ungdom fikk han mulighet til høyere utdanning. Han gikk to-årig realskole og deretter gymnaset ved Oslo katedralskole. Etter lærerskole på Elverum ble det jobber i Fredrikstad og Bærum. Deretter fulgte studier ved Universitet i Oslo med mastergrad i pedagogikk i 1955. I 1956 fikk han jobb som skolepsykolog i Sør-Gudbrandsdal og bodde i denne tiden på Lillehammer. Gunnar giftet seg med Agnes Andersen (1927-2021) fra Gran, og de fikk to sønner, Tormod i 1955 og Erlend i 1956.

Agnes var også utdannet som lærer. Familien flyttet i 1959 til Gjøvik der Gunnar hadde fått stillingen som skoleinspektør, senere som skolesjef. Denne posisjonen beholdt han etter at storkommunen kom i 1964. Agnes fikk jobb ved Gjøvik skole og arbeidet der resten av sitt yrkesaktive liv. Familien tok et dristig valg i 1969 da de la ut på et to-årig opphold i Afganistan. Gunnar hadde permisjon fra stillingen som skolesjef og skulle på oppdrag fra UNESCO trene lokale skoleledere i utvikling av skolesystemer. I 1971 var familien hjemme igjen etter en fem ukers kjøretur i en Folkevognbuss.

Agnes og Gunnar Hvattum giftet seg i 1951.

Gunnar Hvattum med sønnene Erlend og Tormod

Foran: Kristine (søster til Agnes) og Erik Knarud med datteren Aud. Bak fra venstre: Marit (søster til Agnes) og Odd Nilsen, Anette og Einar Andersen (foreldrene til Agnes), Agnes og Gunnar Hvattum

Som en del av et hjelpetiltak for flyktninger tok Gjøvik i årene 1964 til 1969 imot en gruppe på 45 tibetanske gutter. Den lokale komiteen for å hjelpe disse var ledet av Gunnar Hvattum som formann. Her samarbeidet han tett med "NRK-onkel" Lauritz Johnson om å gi guttene et så meningsfylt opphold som mulig. Gunnar ble i 1975 utnevnt til skoledirektør i Oppland, en stilling han hadde til oppnådd pensjonsalder i 1989. Fra 1962 var han medlem av Rotary og ble i 1993 oppnevnt som distriktsguvernør i Hedmark og Oppland. Han tok også initiativet til Pensjonistuniversitetet i Gjøvik og var den første lederen. Gunnar Hvattum døde i 2005, 83 år gammel.

Hvattum til Afghanistan

Skoleinspektør
Gunnar Hvattum.

Oppland Arbeiderblad 12.
februar 1969

Gjøvikfamilie vel hjemme etter to år i Afganistan

Samhold-Velgeren 18. februar 1971

Gunnar Hvattum fikk en framstående posisjon i lokalmiljøet og i sine faglige fora. I et intervju i Oppland Arbeiderblad i 1989, da han gikk inn i pensjonistenes rekker, ga han sitt syn på det familiære grunnlaget for karrieren: *“En stor søskenflokk er en berikelse. Vi lærte oss å ta hensyn, skubbe kantene. Etter hvert har jeg skjønnet behovet for å få ungene i barnehager, nettopp av den grunn at de skal lære å omgås hverandre.”*

Familien Hvattum bodde første året etter at de kom til Gjøvik i Hunnsveien. De fikk senere leilighet i et borettslag i Eventyrvegen. Det ble ikke lange flyttevegen da de i 1961 kjøpte de huset i Alf Mjøens veg 8. Einar Andersen (bildet) og kona Anette bodde i huset mens huseierne var i Afghanistan.

Agnes Andersens familie

Søstrene Kristine, f. 1923, Marit, f. 1926 og Agnes, f. 1927 var døtre av **Anette Kjærem (1895-1983)** og **Einar Andersen (1900-1979)**. Jentene vokste opp under familieforhold som er uvante i dag, men som i sin tid var ganske vanlig. I søstrenes oppvekst var faren på anleggsoppdrag det meste av tiden og var hjemme kun et fåtall ganger i året. Anette hadde nærmest eneansvar for barna ved siden av jobben som jordmor.

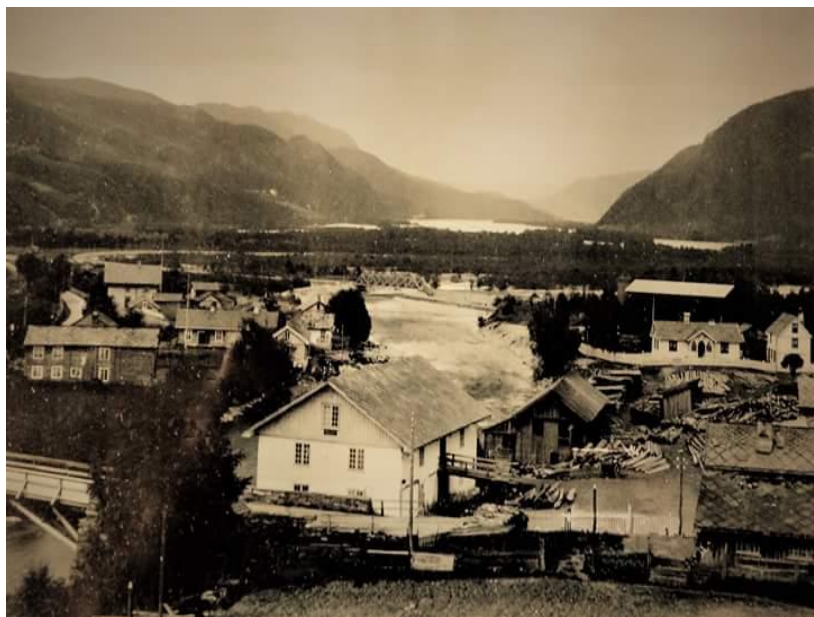
Vøyenfallene 1857

Familien Andersen

Jakob Andersen (1825-) og kona **Karen Marie Andersen (1826-)** var begge fra Vestre Aker herred. Jakob var møllermester, og i 1865 bodde de i Øvre Vøyen Mølle i Bentzegaten i Oslo. De hadde da barna Jørgine Amalie f. 1854 og Josef Oskar f. 1863.

Rundt 1870 kjøpte Jakob Andersen plassen Brustugun i Ringebu sentrum. Eiendommen gikk langs elva på sørsiden, fra den gamle riksvegen og helt på nedsiden av jernbanen. Her var det drevet mølle og sagbruk i flere hundre år. På dette stedet etablerte Jakob seg som møller, og sønnen Josef tok senere over virksomheten. Josef kom opp i økonomiske vanskeligheter og måtte selge mølla. Han fortsatte som møller for den nye eieren til han selv døde i 1911. I 1910 bodde Josef og familien i Fonstad som ligger på Brustugun.

Josef Andersen (1863-) giftet seg i desember 1891 med **Oline Kristine Fonstad (1868-1932)**, datter av møller **Johannes Fonstad** og hustru **Rønnaug**. De fikk sju barn: Marie f.

Brustugun (nærmest) og Fonstad i Ringebu

1892 levde bare ett år. Ragnhild, f. 1892 giftet seg med Torstein Tønnes Vegheim fra Telemark. Jacob, f. 1894 var gift med Ingeborg Vegheim, søster til Torstein. Martin, f. 1897 utvandret til Canada. Her giftet han seg med Myrtle Coates. Han arbeidet som tømmerhogger og døde i 1974. Martin bodde da i Maple Ridge i British Columbia. Einar, f. 1900 giftet seg med Anette Kjærem fra Børse i Sør-Trøndelag. Oskar Johannes, f. 1903 giftet seg med Ragna Rønningen fra Øystre Slidre. Torstein Vegheim skaffet flere av svogrene jobb på Rjukan, og de flyttet dit. Oline Kristine flyttet også etter mannens død. Hun var født i 1868 i Ringebu og døde i 1932 på Rjukan.

Marit og Andreas Kjærem med barna ca 1910. Anette Kjærem foran, helt til venstre.

Familien Kjærem

Andreas Iversen Kjærem (1848-) var gardbruker og tømmermann på Børse i Sør-Trøndelag. Han var gift med **Marit Olsdatter (1854-)**. De hadde følgende barn: Anne, f. 1876 som giftet seg med Søren Langbach, Sigrid-Anna, f. 1887, Iver, f. 1890, Marie, f. 1892, Anette, f. 1895 og Ole, f. 1896. Marie giftet seg aldri, men ble sterkt engasjert i Frelsesarmeen. Så vel Marie som Anette var opptatt av å skaffe seg utdanning. For å klare dette økonomisk, samarbeidet de ved at den ene gikk på skole mens den andre arbeidet. Slik skaffet begge seg utdanning og penger til livsopphold.

Anette Andersen med faren Andreas Iversen Kjærem. Døtrene Kristine, Marit og Agnes foran. De to damene bak til venstre er ukjente.

Anette og Einar Andersen

Anette Kjærem (1895-1983) og **Einar Andersen (1900-1979)** traff hverandre i Tafjord, hvor Einar hadde jobb i forbindelse med bygging av overføringslinje fra det lokale kraftverket til Ålesund. Her hadde Anette stilling som jordmor. Tafjord var et lite bygdesamfunn som lå isolert og utilgjengelig til. Den eneste reise-muligheten til Tafjord var med båtskyss. På vinteren var fjorden tidvis frosset til, og båtene hadde vanskelig-

Helmen i Gran hvor Anette Andersen bodde med døtrene.

heter med å komme til kai. Marit, datter av Anette og Einar, var gift med Odd Nilsen. På 1950-tallet var Marit og Odd på reise «kysten rundt». De skulle innom Tafjord, og på en ferge ble Marit gjenkjent av en av mannskapet. Han skjønnte at hun måtte være datter av Anette. Han kunne fortelle at da Anette som ung jordmor kom til Tafjord, kunne ikke båten komme inn til kaien på grunn av isforholdene. Hun måtte derfor fraktes til lands i en båt som ble trukket på isen.

I dette lille samfunnet var det ikke noen heltidsbeskjeftigelse å være jordmor. Anette brukte imidlertid sin kunnskap og kompetanse til å bistå lokale bønder når gjaldt dyrefødsler. Hun gikk også i skredderlære for å kunne ha flere ben å stå på.

Anette og Einar Andersen med døtrene Agnes, Marit og Kristine

Einar fikk etter hvert jobb på Rjukan med kraftutbygging. Anette fikk så mulighet til å bli jordmor i Kolvereid i Namdalen. Her ble Kristine født i 1923. Einar fant ut at reisen fra Rjukan til Kolvereid ble for slitsom. Spesielt sjøturen var en plage. Han mente at Anette måtte flytte til et mer tilgjengelig sted, og valget falt på Gran på Hadeland som trengte Anettes kompetanse. Marit og **Agnes Andersen (1926-2021)** ble så født her i henholdsvis 1926 og 1927. Einar bodde hele tiden på Rjukan, men kom til Gran to til tre ganger i året. En sjelden gang imellom fikk han besøk av familien på Rjukan.

Denne tilværelsen var ikke lett for familien, og døtrene kjente knapt faren. På sine sjeldne visitter var det vanskelig for Einar å forholde seg til en livlig søsterflokk. Han mente at han på sine korte besøk burde bidra til oppdragelsen, men dette førte som regel til konflikter.

Anette og Einar bygde seg etter krigen hus i Anne Maries vei på Blindern i Oslo og flyttet dit. Anette var da pensjonert fra jobben som jordmor. Einar var fem år yngre enn kona, så han fortsatte å arbeide for Norsk Hydro. Han fikk jobb på Hydros hovedkontor i Bygdø Allé og slapp de tunge turene til Rjukan. På Blindern hadde de mange fine år og hadde mye kontakt med slektninger. I denne tiden

kjøpte de også hytte på Biristrand ved Mjøsa. De hadde ikke bil, så reisen til hytta kunne være besværlig. Til tross for dette trivdes de godt på stedet. Da ny riksveg ble bygget sist på 1960-tallet, lå hytta i vegtraséen og måtte innløses.

Etter at Einar ble pensjonist i 1969, solgte de huset på Blindern og flyttet til Gjøvik. Dette var et naturlig valg for å komme nærmere døtrene. Kristine var gift med Erik Knarud, og de var bosatt på Fagernes. Erik arbeidet der som skomaker. Marit bosatte seg i Hunndalen og var gift med Odd Eugen Nilsen. De drev et firma som solgte reklameartikler. Agnes giftet seg med **Gunnar Hvattum (1920-2005)** og de ble boende på Gjøvik etter å ha flyttet dit på slutten av 1950-tallet. Agnes var lærerutdannet og arbeidet det meste av yrkeslivet på Gjøvik skole. Rett etter lærerskolen jobbet hun en periode på Jar skole i Bærum.

Hytta på Biristrand hvor Anette og Einar Andersen tilbrakte mye tid som pensjonister

Gunnar Hvattum reiste i 1969 til Afghanistan på oppdrag for UNICEF. Agnes og sønnene Tormod og Erlend var med på flytte-lassen. Anette og Einar bodde i huset til Agnes og Gunnar til de kom hjem i 1971. De kjøpte seg leilighet i Haraldsgate hvor de bodde til Einar døde i 1979 og Anette i 1983.